

B O G A N M E L D E L S E R

Helge Seip: Kommunenes økonomi. Forlaget Tiden, Oslo 1949. 183 sider. Pris 7,50 n. kr.

Hensigten med bogen er at give et tværsnit af den økonomiske udvikling, der er foregået i de norske kommuner, siden Norge blev egen stat igen i 1814.

Der gives først en oversigt over den historiske udvikling af den kommunale virksomhed, således som den har fået form efter de økonomiske forhold i samfundet. Den nuværende kommunale virksomhed drøftes herefter på baggrund af den eksisterende kommuneordning, der er tydelig præget af samfundsforholdene for mere end 100 år siden. Endelig behandles forholdet mellem statens og kommunernes finanser.

Undersøgelsen gør ikke krav på at opfylde behovet for en videnskabelig behandling af emnet, men det synes at være lykkedes forfatteren at give en objektiv og letfattelig fremstilling af de kommunaløkonomiske problemer i Norge. I Norge udfylder bogen savnet af en mere samlet oversigt om kommunernes økonomi.

En tilsvarende undersøgelse for de danske kommuner er overhovedet ikke foretaget, og man læser med begærlighed denne bog, fordi lighedspunkterne i norsk og dansk kommunaludvikling medfører, at bogen også giver et grundlag for bedømmelsen af de danske kommunaløkonomiske problemer.

I Danmark er en løsning af spørgsmålet om en ændring af kommuneinddelingen, svarende til den tekniske og økonomiske udvikling, ikke mindre vigtig end i Norge. Endelig trænger spørgsmålet om en samordning af statens og kommunernes finanspolitik til undersøgelse.

Man kunne have ønsket, at den historiske oversigt over kommunernes økonomi havde lagt hovedvægten på at beskrive virkningerne på den kommunale virksomhed af den af sta-

ten og på anden måde tilstræbte udligning af kommunernes økonomi.

Oluf Ingvarsen.

Aage Aagesen: Geografiske studier over jernbanerne i Danmark (Summary in English). Udgivet af Det kongelige danske geografiske selskab, kulturgeografiske skrifter. I kommission hos H. Hagerups boghandel, København 1949. 240 sider. Pris: 15.00 kr.

Formålet med den geografiske undersøgelse: at nå til en videnskabelig forståelse af sammenhængen mellem de kulturgeografiske forholds (menneskene, byggeri, bydannelser, samfærdselsmidler etc.) udbredelse samt afhængighed af og indflydelse på de naturgeografiske forhold, ses tydeligt af bogens inddeling.

Først behandles de natur- og kulturgeografiske forholds indflydelse på anlæg og drift af danske jernbaner. Dernæst gives en beskrivelse af udviklingen af Danmarks jernbanelinien. Endelig følger et afsnit om de natur- og kulturgeografiske virkninger af Danmarks jernbanelinien. Til disse undersøgelser slutter sig til sidst nogle specialundersøgelser af godstransportens størrelse og vej samt af jernbanerne som oplands- og baglandsbestemende faktorer.

Det er navnlig bogens afsnit IV om de kulturgeografiske virkninger af jernbanerne samt afsnit V om jernbanetransporternes geografi, der vil have interesse for økonomer og statistikere.

Jernbanebygningens store epoke i Danmark strækker sig fra 1847, da den første jernbanelinie fra København til Roskilde åbnedes, og indtil omkring 1880, da Danmark i hovedsagen var udbygget med det nuværende net af hovedbaner. I den følgende periode indtil århundredskiftet fuldstændiggøres dette net,